

Duurzaam Riel Goirle

Beste mevrouw Franssen,

13 mei hebben wij met u een overleg gepland. Vooraf zullen wij u nog een concept-agenda en onze voortgangsrapportage 2019-2020 toesturen.

Als bijlagen bij deze mail treft u onze brief en bijlage aan van 4 februari 2020 aan wethouder Immink. Op deze brief hebben wij van B&W nog geen reactie mogen ontvangen.

Daarnaast maken wij ons zorgen over de status van het Afwegingskader Zonneparken. Met name de wijze waarop het lokaal eigendom is ingevuld. Wij willen inzetten om samen met de gemeente invulling te gaan geven tot het sluiten van een Goirlese Green Deal en een afwegingskader wat hierbij past. Wij hebben dit in onze brief van vandaag verwoord. Tevens sturen wij u de managementsamenvatting hoe Duurzaam Riel Goirle samen met de 13 energiecoöperaties in regio Hart van Brabant, de provincie Noord-Brabant, Enpuls en Rebel vorm en inhoud willen geven aan financiële, proces- en sociale burgerparticipatiemodellen REKS. Hierbij is de rol van onze gemeente ook cruciaal.

Wij zien uit naar een constructief overleg op 13 mei. Wij sturen deze mail ook naar de gemeenteraad en ter informatie naar de ambtenaren waar wij regulier overleg mee voeren.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter stichting Duurzaam Riel/Goirle.

Bijlagen:

Managementsamenvatting (separaat)

Brief aan BW 20 mei

Brief DRG 5-2-2020 aan het college n.a.v. gemeenteraad 4.2.2020 (def)

Samenwerkingsconvenant

Het college van B&W gemeente Goirle,

t.a.v. wethouder L. Franssen,

Oranjeplein 1,

5051 LT Goirle

Goirle, 4 mei 2020.

Geacht college,

Op 04-02-2020 heeft er een beeld bepalende vergadering plaatsgevonden van de gemeenteraad van Goirle over duurzame energie opwekking (uitwerking zon & wind) in Goirle. Duurzaam Riel Goirle (DRG) heeft op deze avond een tweetal punten ingebracht. Deze punten zijn daarna op 05-02-2020 per brief verder uitgewerkt met de vraag er een reactie op te geven. Tot op heden hebben wij – na herhaaldelijke verzoeken – hier nog geen reactie op mogen ontvangen.

Nu er enkele maanden zijn verstreken en het Afwegingskader Zonneparken inmiddels is vastgesteld door uw college op 7 april 2020, sturen wij nogmaals een brief om onze zorgen te uiten over het huidige Afwegingskader Zonneparken. Hierbij wil DRG benadrukken dat zij zich geheel aansluit bij het standpunt van de gemeente om de energietransitie zo snel mogelijk verder vorm te geven. Echter is op dit moment onvoldoende geborgd om draagvlak vanuit de omgeving te creëren door middel van lokale participatie. Middels deze brief wil DRG hier inhoudelijk op ingaan en tevens een oplossingsrichting bieden.

In de Visie Zonnewijzer en Windrichting is in de algemene voorwaarden voor Zon onder andere vastgesteld dat er maximale inspanning geleverd dient te worden om draagvlak te krijgen vanuit de omgeving en dat er voldaan dient te worden aan de sociale randvoorwaarden. In hoofdstuk 5.1 (Sociale randvoorwaarden) wordt hier nader op ingegaan door te stellen dat de kans op draagvlak groter is als Goirlese burgers, organisaties en bedrijfsleven participeren in de ontwikkelingen en als de opbrengsten (deels) terugvloeien naar de lokale gemeenschap. Zo krijgen Goirlenaren naast de “lasten” van de zonneweides tevens de “lusten” ervan.

Deze algemene voorwaarden voor Zon zijn in het Afwegingskader Zonneparken rechtstreeks overgenomen. Door middel van de toetsingscriteria is getracht om sociale meerwaarde op te nemen

in de initiatieven. In het huidige afwegingskader wordt een score van 0 punten toegekend wanneer een initiatiefnemer minder dan 50% lokaal eigenaarschap in haar plannen opneemt. Dit zou dus kunnen betekenen dat een initiatiefnemer welke geen lokaal eigenaarschap in haar plannen heeft opgenomen, maar wel voldoende punten scoort met de overige toetsingscriteria, toch wordt gegund. Dit gegeven druist in tegen de algemene voorwaarden van de Visie Zonnewijzer en Windrichting. In gesprekken tussen DRG en één van de initiatiefnemers is ook gebleken dat zij niet zomaar het lokaal eigenaarschap van minimaal 50% bespreekbaar willen maken. Onze zorg wordt hierbij dan ook bevestigd.

Zoals eerder aangegeven, wil DRG ook een oplossingsrichting bieden. DRG heeft in haar samenwerkingsconvenant met de gemeente de ambitie uitgesproken om een duurzame/zelfvoorzienende gemeente te worden op basis van het principe, 'voor en door de burgers'. Opbrengsten uit projecten moeten zo veel mogelijk ten goede komen aan burgers en mkb-bedrijven. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het klimaatakkoord en bij het bestuursakkoord van de gemeente Goirle. DRG heeft al meerdere projecten gerealiseerd waarin lokaal eigenaarschap wordt geborgd en waar de opbrengsten uit de projecten ten goede komen aan de burgers. Eenzelfde werkwijze wil DRG graag ook samen met de gemeente hanteren bij het realiseren van de Zonneparken. In onze brief van 05-02-2020 hadden wij voorgesteld om in het gemeentelijk beleid vast te leggen dat bij de ontwikkeling van (grootschalige) zon- en windprojecten de ontwikkelende partij een lokale energiecoöperatie betreft bij het realiseren van de lokale participatie. Dit is echter niet in het afwegingskader overgenomen.

In de oordeelsvormende raadsvergadering van 21-04-2020 is naar voren gekomen om parallel aan het huidige Afwegingskader Zonneparken een nieuw afwegingskader op te stellen. DRG wil hier graag aan meewerken zodat er in het nieuwe afwegingskader wordt geborgd dat er draagvlak vanuit de omgeving wordt gecreëerd door middel van lokale participatie. Hierbij is het uitgangspunt dat de gemeente en DRG samen optrekken in het realiseren van de lokale participatie.

Concreet adviseert DRG het college het volgende:

1. Neem in het gemeentelijk beleidskader op dat een lokale energiecoöperatie wordt betrokken bij initiatieven voor grootschalige opwek. Attendeer in een vroeg stadium als er een private partij met grootschalige opwek zich meldt bij de gemeente Goirle. Onze ervaring is dat als we vanaf het begin bij de ontwikkeling van grootschalige opwekking betrokken worden er sneller een basis ontstaat om lokaal eigendom te organiseren.
2. Zet in op het afsluiten van een Goirlese Green Deal.

De regio Hart van Brabant en het programma Sociale Innovatie in Energie - een samenwerking tussen Enpuls en de provincie Noord-Brabant - hebben Rebel en 14 energiecoöperaties in Hart van Brabant (HvB) gevraagd om financiële, proces- en sociale burgerparticipatiemodellen te ontwikkelen. Er is een rapportage beschikbaar waar deze modellen zijn uitgewerkt. De management samenvatting is bijgevoegd. Wij zijn van mening dat draagvlak en eigenaarschap van duurzame-energieprojecten bij uitstek ontstaat door een goede procesparticipatie en met oog voor de toegankelijkheid van

financiële arrangementen voor participatie voor alle inwoners. Om invulling te geven aan de ambitie van 50% lokaal eigendom adviseren wij om toe te werken naar een green deal met vrijwillige afspraken tussen gemeente, private ontwikkelaars en energiecoöperatie waarbij er aandacht is voor en regie is op de gestelde streefbeelden voor participatie. Deze ambitie kan niet langs publieke weg afgedwongen worden. Een privaat middel om dit met alle stakeholders te organiseren is het afsluiten van een Green Deal. Ons advies is dan ook om de 50% lokaal eigendom te organiseren middels een Goirlese Green Deal.

3. Betrek de ontwikkelingen uit de regionale samenwerkingsverbanden bij de invulling van een nieuw gemeentelijk afwegingskader.

DRG werkt samen met 13 bestaande Lokale Energie Coöperaties in Hart van Brabant kortweg LEC's genoemd. Door de LEC's is een intentieverklaring opgesteld om bij de invulling van de REKS doelstellingen HvB zorg te dragen voor minimaal 50% lokale eigendoms participatie. Om dat te realiseren hebben de LEC's zich georganiseerd in LEC Regio HvB. Bestuurders van de LEC's hebben de taak opgepakt een professionele uitvoeringsorganisatie op te zetten waarbij de volgende doelen worden nagestreefd:

- invullen van 50% lokaal eigendom bij grootschalige energie opwek.
- samenwerking met gemeenten.
- draagvlakcreatie door bewustwording in proces, sociale betrokkenheid en profijt van bezit.
- zorg voor continuïteit in realisatie van projecten.

De mate van betrokkenheid tussen gemeente en LEC's zal toenemen met het vertrouwen dat partijen in elkaar hebben en met de mate van inpasbaarheid van de samenwerking in het gemeentelijk beleid. Samenwerking tussen gemeenten en LEC's draagt in belangrijke mate bij aan onderling vertrouwen, een belangrijke voorwaarde voor succes! De rol van de lokale overheid is vooral het ruimtelijk faciliteren van de REKS-opgave. De rol van de LEC's is het verkrijgen van het lokaal eigendom en de opbrengsten van het eigendom in te zetten voor sociale participatie in het bereiken van de verduurzaming van de maatschappij. Door de samenwerking in LEC Regio HvB kan DRG gebruik gaan maken van de professionele uitvoeringsorganisatie van de LEC Regio HvB om de invulling van minimaal 50% lokaal eigendom bij grootschalige opwek te realiseren. We adviseren dan ook goede nota te nemen van deze regionale ontwikkelingen en bij de invulling van een nieuw gemeentelijk afwegingskader de rol van de lokale energie coöperatie te borgen bij:

- het verkrijgen van het lokaal eigendom en
- de opbrengsten van het eigendom in te zetten voor sociale participatie in het bereiken van de verduurzaming van de maatschappij.

Er is op 13 mei een overleg gepland met wethouder Franssen en DRG. Graag willen we met U de bovenstaande punten in dat overleg bespreken.

Met vriendelijke groet

Stichting Duurzaam Riel Goirle

**Het college van B&W gemeente Goirle,
t.a.v. wethouder M. Immink-Hoppenbrouwers,
Oranjeplein 1,
5051LT Goirle**

Geacht college

Gisterenavond 4-2-20120 was een beeld bepalende vergadering van de gemeenteraad van Goirle over duurzame energie opwekking (uitwerking zon & wind) in Goirle.

Duurzaam Riel Goirle heeft daar een tweetal punten ingebracht die we hieronder nog eens hebben verwoord.

Enexis

Zoals bekend is Duurzaam Riel Goirle al intensief bezig met de realisatie van duurzame opwekking in Goirle. Activiteiten die voortvloeien uit het bijgaand samenwerkingsconvenant met de gemeente Goirle. In de grootschalige opwek van duurzame windenergie lopen we aan tegen een belangrijk knelpunt: de aansluitmogelijkheden bij Enexis. In de regionale plannen voor duurzame opwekking (REKS Midden Brabant) staat nu vermeld dat Goirle pas in 2030 met windprojecten aan de slag kan. Deze planning komt m.n. voort uit de verwachte knelpunten die Enexis verwacht bij de aansluiting van windprojecten op het station Tilburg Zuid. In de raadsvergadering hebben we gemeld dat er naar onze verwachting al in 2025 een uitvoering wind & zonne-project gereed kan zijn. Door de verwachte knelpunten bij Enexis zou er dan 5 jaar gewacht moeten worden met deze grootschalige duurzame energie opwekking. Dat vinden wij niet acceptabel gelet op de grote opgave waar de regio maar heel Nederland voor staat. Elke geschikte locatie voor grootschalige opwek moet kunnen worden benut. Daarom doen we een dringend beroep op de gemeente Goirle om in regio verband te pleiten voor de inzet van middelen van de provincie Noord Brabant en het Rijk om deze bottle necks aan te pakken bij Enexis. Immers zowel het rijk als de provincie hebben ook een groot belang dat alle grootschalig plannen in de regio kunnen worden uitgevoerd.

Burgerparticipatie

Duurzaam Riel Goirle werkt samen met 14 energie coöperaties in Midden Brabant. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een gezamenlijk document van de 14 coöperaties waarin de intentie wordt vastgelegd dat zij zorg zullen dragen voor minimaal 50% lokale participatie in alle grootschalige wind- en zonne-energieprojecten zoals bedoeld in het REKS bod van Hart van Brabant. In deze overeenkomst wordt aan de gemeenten de volgende oproep gedaan:

“Vastleggen in het gemeentelijke beleid dat bij de ontwikkeling van (grootschalige) zon- en windprojecten de ontwikkelende partij een lokale energiecoöperatie betreft bij het realiseren van de lokale participatie. De lokale participatie moet in samenwerking met een lokale energiecoöperatie worden vormgegeven.”

Duurzaam Riel Goirle vraagt aan de gemeente Goirle deze tekst op te nemen in hun beleidsplannen met betrekking tot opwekking van grootschalige duurzame energie.

Uw reactie zien wij met vertrouwen tegemoet,

Voorzitter Stichting duurzaam Riel/Goirle

Samenwerkingsconvenant

Een duurzame Gemeente, lokaal georganiseerd

Partijen

1. Gemeente Goirle, rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder B. Schellekens, hiertoe gemachtigd door de Burgemeester, hierna te noemen “de Gemeente Goirle”;
2. Stichting Duurzaam Riel Goirle, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer O. Rutten en de heer J. van Boxtel, in hun hoedanigheid als bestuurder, hierna te noemen “Duurzaam Riel Goirle”;

Tezamen te noemen ‘Partijen’

Inleiding

Het bestuursakkoord van de Gemeente Goirle 2018 – 2022 heeft twee leidende thema’s: *“Duurzaam en Dienstbaar”*. De Gemeente wil *“duurzame initiatieven van burgers stimuleren en faciliteren door middel van (landelijke) subsidies en leningen. Juist die initiatieven waar inwoners voordeel van hebben (zoals via Duurzaam Riel-Goirle) hebben voorrang”*.

De ambitie van Duurzaam Riel Goirle is om duurzaam/zelfvoorzienend te worden op basis van het principe, ‘voor en door de burgers’. Opbrengsten uit projecten moeten zo veel mogelijk ten goede komen aan burgers en mkb-bedrijven. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het klimaatakkoord en bij het bestuursakkoord van de gemeente Goirle.

Partijen vinden elkaar in de ambitie *“... om in 2050 een CO₂-arme gemeente met 80% minder CO₂-uitstoot dan in 2014 te zijn. Voor nu willen wij dat vaart gemaakt wordt met het opwekken van duurzame energie via wind en zon. Dat is hard nodig om ons tussendoel te behalen, nl. in 2020 komen tot 14% duurzame energieopwekking”*. Partijen onderschrijven de stelling uit het klimaatakkoord dat *“zeggenschap bij burgerparticipatie een kernbegrip in het gehele proces van planvorming en uitvoering van het klimaatbeleid is”*. Partijen zijn van mening dat participatie de energietransitie versnelt en zorgt voor lokaal draagvlak. Partijen streven derhalve naar een hoog percentage (minimaal 50% conform klimaatakkoord) lokaal eigendom, vinden procesparticipatie een vereiste en staan open voor andere vormen van participatie zoals een omgevingsfonds.

Partijen hebben in het verleden met meerdere projecten op een goede manier samengewerkt. Zoals bij de verschillende postcoderoos projecten en bij het project zon op eigen dak. Duurzaam Riel Goirle gaat projecten initiëren, uitvoeren en exploiteren. De gemeente Goirle ondersteunt bij de uitvoering van de projecten, door o.a. te faciliteren en door communicatie en cofinanciering bij de subsidieaanvraag bij Brabant geeft Energie. De cofinanciering wordt verder uitgewerkt in de subsidieaanvraag.

Partijen sluiten met elkaar dit samenwerkingsconvenant, waarmee zij de samenwerking borgen en gestalte geven aan de ambities van beide partijen. Tweejaarlijks worden in gezamenlijkheid focus projecten bepaald en wordt afgesproken hoe partijen in deze projecten samenwerken. Een dergelijke samenwerking met een burgerinitiatief is nieuw voor de gemeente Goirle, maar past goed in de manier van werken die de Omgevingswet voor ogen heeft. Dit samenwerkingsconvenant wordt dan ook beschouwd als experiment in het kader van de omgevingswet en na 2 jaar geëvalueerd.

Overwegingen

- De partijen hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Zo streeft de Gemeente energie transitie/neutraliteit na;
- De partijen hebben de overtuiging dat er in gezamenlijkheid meer bereikt kan worden dan afzonderlijk van elkaar en dat met deze samenwerking het verduurzamen van de lokale energiebehoefte een versnelling krijgt;
- De partijen zijn van mening dat lokale duurzaamheidsinitiatieven, zowel klein- als grootschalig, een grote bijdrage kunnen leveren aan de ambitie van de Gemeente en aan de landelijke ambitie inzake energietransitie/neutraliteit;
- De partijen hebben de overtuiging dat de betrokkenheid van de lokale gemeenschap van essentieel belang is voor het halen van de duurzaamheidsdoelstellingen;
- Partijen zijn van mening dat lokaal ondernemerschap essentieel is voor het behouden van de rendementen van projecten, welke kunnen bijdragen aan een eerlijke verdeling van de inkomsten en de lasten en energie armoede kunnen tegengaan;
- Partijen zien de energietransitie als een kans voor de Gemeente Goirle als het gaat om werkgelegenheid, verbeteren van het leefklimaat en sociale cohesie;

Partijen komen het volgende overeen

Artikel 1 Doelstelling

Het doel van de samenwerking is om versnelling te brengen in de energietransitie van de Gemeente Goirle. Dit door projecten te initiëren, ontwikkelen, realiseren en/of te exploiteren in lokaal eigendom en met draagvlak onder de bewoners. Rendementen die voortkomen uit de projecten zullen ingezet worden om de transitie verder te versnellen. Een eerste projecten overzichtlijst is als bijlage toegevoegd. Tweejaarlijks wordt een geactualiseerde lijst opgesteld en vastgesteld.

Artikel 2 Gemeente

2.1 Per project worden afspraken gemaakt over de financiële bijdrage die vanuit de gemeente wordt geleverd.

2.2 De Gemeente brengt kennis in, denkt actief mee en levert een bijdrage aan projecten indien beide partijen dat wenselijk achten.

Artikel 3 Duurzaam Riel Goirle

- 3.1 Duurzaam Riel Goirle heeft de inspanningsverplichting om de projecten zo te organiseren dat deze optimaal bijdragen aan het sociale vraagstuk betreffende draagvlak, participatie en eigendom.
- 3.2 Duurzaam Riel Goirle brengt capaciteit in om de projecten te organiseren en uit te voeren.
- 3.3 Duurzaam Riel Goirle heeft de intentie om te exploiteren, indien projecten dit vereisen.

Artikel 4 Organisatie

- 4.1 Een werkgroep bestaande uit gemeente en Duurzaam Riel Goirle stemt minimaal 1 keer per 2 maanden de werkzaamheden en voortgang af.
- 4.2 Tweejaarlijks wordt gezamenlijk een geactualiseerde projectenlijst opgesteld en vastgesteld.

Artikel 5 Toetreding andere partijen

Andere partijen dan de huidige ondertekenaars van dit samenwerkingsconvenant kunnen als partij toetreden wanneer de partijen unaniem positief besluiten over de toetreding.

Artikel 6 Aard en duur van het convenant

- 6.1 Dit convenant treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening door de deelnemende partijen.
- 6.2 Dit convenant eindigt als de doelstellingen uit artikel 1 zijn gerealiseerd of nadat een of beide partijen hebben vastgesteld dat dit samenwerkingsconvenant geen toegevoegde waarde heeft voor het realiseren van de doelstellingen. De beëindiging zal schriftelijk worden vastgelegd door beide partijen.
- 6.3 Dit convenant is niet in rechte afdwingbaar, maar het geeft de intentie van de partijen weer.
- 6.4 Eventuele geschillen in verband met de uitvoering van dit convenant worden in onderling overleg tot een oplossing gebracht. Een geschil is aanwezig indien een der partijen dat stelt;

Ondertekend te Goirle op 26 maart 2019

<p>Gemeente Goirle – B. Schellekens – Wethouder</p>	 <p>The logo of Gemeente Goirle features a stylized, multi-colored flower or leaf shape composed of four overlapping petals in green, blue, red, and yellow. Below the graphic, the word "gemeente" is written in a small, lowercase sans-serif font, and "Goirle" is written in a larger, bold, lowercase sans-serif font.</p>
<p>Duurzaam Riel Goirle O. Rutten – Bestuurder J. van Boxtel – Bestuurder</p>	 <p>The logo for Duurzaam Riel Goirle consists of a stylized green house icon with a white roof and a white chimney, set within a circular frame. To the right of the icon, the words "Duurzaam" and "Riel Goirle" are stacked vertically in a sans-serif font.</p>

Bijlage Projectenlijst 2019 & 2020

Project	Planning	Omschrijving
Energiebesparing eigen huis	Start Q2 2019 Herhaling in 2020	Campagne opzetten ten behoeve van energiebesparing van de eigen woning en een digitaal energieloket. Persoonlijk energieadvies en hulp met de realisatie van de maatregelen. Deze activiteit wordt georganiseerd met Susteen. Daarnaast wordt gebruikt gemaakt van de kennis die is opgedaan in Tilburg en Dongen
Postcoderoos	Realisatie Q2 2019	Op dit moment heeft Duurzaam Riel Goirle 5 Postcoderozen lopen op in totaal 3 boeren daken. Om nog meer daken te realiseren wordt acquisitie gepleegd naar daken en worden communicatiecampagnes en infoavonden opgezet om deze 'vol' te krijgen.
Zon op eigen dak	2019 en 2020	Campagne en info-avonden over aanschaf zonnepanelen op eigen dak via betrouwbare contractpartner. Op dit moment zijn er 60 installaties via DRG gerealiseerd. Hier wordt op doorgebouwd.
Energietransitie voor minder financieel draagkrachtigen	Start Q2/Q3 2019	Opzetten campagne energietransitie voor mensen met een smalle beurs waar bij de focus ligt op totale ontzorging en inclusief financieringsconstructie (ESCO). Doelgroep sociale huurwoningen en particulieren. Voor sociale huurwoningen zal worden samengewerkt met de woningcoöperatie. Het doel is dat er energie besparende maatregelen worden genomen, bij voorkeur gecombineerd met de aanleg van zonnepanelen. Plan van aanpak wordt in gezamenlijkheid gemaakt en afgestemd met DRG, Gemeente Goirle de woningcorporatie. DRG heeft de lead m.b.t. communicatie, draagvalcreatie en uitrol.
Windmolens Riel West	2019 en 2020	Vorbereidingen voor de ontwikkeling van een windmolenpark in gebied Brakel met een zo groot mogelijk aandeel lokaal eigendom en rendementen die lokaal terugvloeiën. Doel is om draagvlak te verkrijgen in de omgeving door een participatie- en communicatieplan op te zetten. Budget is om lokaal draagvlak te creëren, het participatiemodel en het lokaal eigendom vorm te geven en dit uit te rollen

		Voor de ruimtelijke, technische, juridische en financiële ontwikkeling wordt een samenwerking aangegaan met een derde partij en externe financiering aangetrokken
Gebiedsontwikkeling De Baars	Start Q3 2019	Onderzoeken van mogelijkheden om de Baars te ontwikkelen als energietransitie gebied samen met de gemeenten Hilvarenbeek, Oisterwijk en Tilburg.

- 1) ESCo is de afkorting van Energy Service Company, een bedrijf dat energie-installaties ontwikkelt, realiseert, financiert en exploiteert. In een zogenoemd prestatiecontract wordt vastgelegd dat de ESCo verantwoordelijk is voor het behalen van energiebesparingen en een beter comfort voor de gebruiker. Een ESCo-constructie slaat twee vliegen in één klap: het is geheel kosteloos én van hoge kwaliteit. ESCo's zijn onderdeel van een nieuwe manier van denken die hard nodig is om vorm te geven aan de transitie naar een duurzame maatschappij. In o.a. Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Eten-Leur, Tilburg, maar ook buiten Brabant zijn al diverse ESCo-projecten gestart